

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdetéseit, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

Az idegen kéz.

Az osztrákok mód felett idegesek a miatt, hogy Magyarországon a magyar ipart komolyan kezdik támogatni. Nyílt panaszokkal tépnek fel a lapokban és hivatalos kamarai emlékiratokat intéznek kormányukhoz, úgy állítván föl a tételt, hogy a magyar kormány megszegi a vám- és kereskedelmi szerződést, midőn arra buzdít, hogy a magyar fogyasztó magyar cikkeket vásároljon és használjon fel.

Az osztrák kéznek, mint idegen kéznek ilyen beleavatkozását a mi legsajátabb ügyeinkbe tovább eltérni nem szabad, mert mi annak az idegen kéznek nyomását nagyon is megérezzük nemcsak az ipar és kereskedelem terén, hanem egész gazdasági életünkben. Sokszor fölajdult már

ez a nemzet azok miatt a sérelmek miatt, a melyeket ennek következtében szenvednie kellett. s ime, a midőn azon igyekezik, hogy a gyékényt végképp ne huzzák ki lábaink alól midőn az elveszett talajt visszaszerezni kívánjuk, az az idegen kéz emeli föl a fegyvert ellenünk, a mely idegen kéz oly hosszú időközön át az önzés és prepotencia kését döfte a nemzet szívébe, valahányszor ez az önállóság és nemzeti megerősödés érdekében lelkesedni merészelt.

Állapodjunk meg egy kissé és vizsgáljuk annak az idegen kéznek a magyar földbirtokban való térfoglalását. Hirtelen meg sem tudjuk mondani, hány hold magyar föld van idegen kézben, de bizonyára van annyi, hogy ha ismét vissza szállna reánk: alig volna szegény magyar ember, vagy legalább tudnánk egy mozogni, hogy könnyen segíthetnénk a bajokon. És hogyan került az a sok birtok idegen kézre? Egyrészt annak lelketlen és rideg számítása, másrészt a magunk könnyelműsége következtében. Egy-egy főúri gyermek tapasztalatlanságát és veleszületett gavallérságát hányszor használják ki, sőt hányszor

tüzelik, biztatják, segítik a rosszban, pénzzel és „jó“ tanácsal, s mire a gyermekifju átvehetné birtokát — megnézheti, megsírathatja, de beleül az idegen uzorás, az új földesur. Így megy tönkre a történelmi tradíció. A veszedelem ellen ma egyedül a hitbizományi rendszer védi a nagybirtok egy részét, hogy annak maradjon belőle s ne egyszerre nyelje el a kozmopolitizmus.

Gondoljanak erre végzett földesuraink, mikor nemzeti ünnepeinken hazafias mellüket döngetik s gondoljanak azon politikusaink, mikor a birtokok szertelen mozgósítását emlegetik, mint a szabadelvűség kvintesszenciáját.

Hanem más nyomoruság is van. A kis emberekkel szemben nincsen vámkedvezmény, refakcia, nincs adóhalasztás. Arattál? Add el gyorsan a búzádat. Nincs ára? Mindegy. Űtik a dobot: fuss vagy fizess. Nem tudsz fizetni? Jönn a licitáció. Hiénák várják a zsákmányt és elvisznek mindent. Azután koldus a ház népe, gyalázatos haszonra tett szert egy csomó ronda alak s az állam elvesztett ily módon sok adófizetőt,

TÁRCA.

A mama naplója.

A „Torontáli Közlöny“ számára írta:

Károczag Vilmos.

(Utánnymás tilos.)

— Menj, gyermekem; az udvari szobában a szekrény felső fiókjában találsz egy zöld plüshebe kötött aranyesattos könyvet, azt hozd ide. Itt ez a kules, ezzel kinyithatod a szekrényt.

— És az őszbe borult mama, hátralevő nagy karosszékében, — egy kulesot adott át a könnyező kis leánykának.

— De mama . . .

— Csak fogadj szót, leányom. — Én elhiszem, hogy fáj neked a történet. A csalódás a te tapasztalatlan, gyöngéd szivecskédet megsebzette. Majd okulni fogsz a magad esetéből is, a másokéból is. Nem mindig érdemli meg az a szerelmünket, a kit szeretni vélünk, vagy valósággal szeretünk.

A mama helyet mutatott gyermekének s aztán szinte szertartásos ünnepélyességgel helyezte két kezét az ölében heverő naplóra.

— A magam okulására írtam, a miket beleírtam. De 30 év óta nem nyitot-

tam fel. Édes gyermekem; boldog lesz a te édes anyád, ha te tanulsz abból a történetből, a mit felolvasok neked. Hallgass!

— És olvasni kezdett a 186-ik lapon:

X.

„Sándor ma ismét eljött; . . . (az én ideáloamat Sándornak hívták, a tiedet Imrének: egyre megy) forró égető augusztusi nap volt. Uzsonáig a felfüggönyözött, hűvös szobában beszélgettünk, aztán én, a mama, apa, meg Evelin (Ez a nevelő-nő volt) és ő elmentünk a zöldbe. A nap lemenőben volt, még éreztük a tikkasztó meleget, de látgy esti szellő lebbentette meg a fák leveleit. Én Sándorral elől mentem, könnyű szilaj léptekkel, úgy, hogy hamarabb elértük a hegy oldalát.

— Nagyon előre siettünk, — szoltam.

— Igen, még megharagszanak reánk, a miért így egyedül maradtunk.

— Sajnálja?

— Nem de . . .

— Bizony, Evelin velünk jöhetett volna.

Sándor nem felelt, csak zavarral, helyén fészkelődve, ismét mutatott anyámék felé, a kik már egészén közel értek hozzánk.

— Na gyerekek, — szolt anyám jó kedvvel, — ti kipihentétek magatokat,

menjetelek sétálni, s adjatok helyet nekünk. Menjen ön is, Evelin.

Nagyon megörültem a rendeletnek s örömmel ugrottam fel helyemről, jobb kezemmel egy szép kis gyalogútra mutatva: „Arra menjünk! Arra olyan szép.“

Egyszerre örömmel mutattam egy szép tisztás helyre, honnan a kőkény bokrai integettek felénk:

— Ni kőkény! Menjünk oda, kőkényt szedni.

Evelin durezásan szolt:

— Mit gondol kisasszony! Keresztül törni a sűrűségen, a csalitok között . . .

— Eh, mit bánom én! Jöjjön Sándor!

Sándornak alig volt annyi ideje, hogy válaszoljon, már én futottam arra felé. Evelin hirtelen visszafordult. Nem baj, tudtam, hogy nem lesz bátorsága magamra hagyni. Sándor előbb tévovázott, de később mégis engedett a hívásomnak.

Jó magasan voltunk már, mikor visszatekinttettem. Nem csalódtam: Evelin ott sétált a gyaloguton, heves, izgatott, gyors léptekkel. Várni fog reánk.

— Szereti maga Sándor a kőkényt?

— Igen.

— Hopp! Ott, nézze! Azon a bokron; látja? Egy pár van ott, szépen egymásra simulva, elbújva a levelek között. Segítsen hát, nem érem.

kik ezt a tatárjárást többé ki nem heverik. Az uzsora és a licitációk ázsiai módja pusztít a magyar társadalomban fent és alant, és győzedelmesen emelkedik romjain az idegen,

És ez az idegen sziszszén fel mindannyiszor, a mikor megembereli magát a magyar és tenni akar valamit a maga megélhetése és boldogulása érdekében. Most is megcselekszik az osztrákok, a midőn egyszer komolyabban veszik a magyar ipar pártolását.

Vajjon remélhető e, hogy az egyszer vissza nem vonulunk az idegen kéz fenyegetése elől? Ki a megmondhatója?

Anarkizmus.

Mi szegény emberek szerényen megvonulva élünk kicsiny körünkben; amíg vagyunk, dolgozunk, küzködünk, szomorúság és boldogság váltakozva tölti be lelkivilágunkat. És amikor már nem vagyunk forró könyvek hullanak koporsóukra, akad egy két szív, melyben ürrességet hagyunk vissza, de aztán elfeled bennünket minden, minden. Nem marad más utánnunk, mint egy mind jobban elmosódó emlék és egy kis domb, helynek feldulását harmincz esztendő múltán a törvény is megengedi.

Más a királyok élete. Szoros összefüggésben áll a királyok életének minden egyes mozzanata a millió és millió alattvaló életével. Ami velük történik, akár jó, akár rossz, azt közvetlenséggel érezzük mi is, mert a király a nemzet feje és mi vagyunk a test.

Igy van ez nálunk, ahol a legelső magyar ember a király s érte minden honfi karja készen áll. Ez a magyar ember király-elmélete és megdöbbenésünkre szolgál, midőn látjuk, hogy nem mindenütt ilyen a népnek elmélete

Sándor utána nyúlt, s húzta lefelé a bokrot magához.

— Nem, nem maga. Én hadd szakítsam le.

De nem értem ám, hiába ágaskodtam. Egyszerre, hirtelen, mint a villám (igazán nem volt időm tiltakozni) Sándor átkarolt s a magasba emelt, a kőkény kezemben maradt ugyan, de arczomon egy forró csók égését éreztem.

— Mit tett Sándor?

— Szeretem!

Ugy tettem, mintha haragudnám, de valójában, a legboldogabbnak éreztem magamat a világon.

x.

Négy nap telt azóta, hogy Sándort utólszor láttam. Ma ötödnapon végre újra itt volt. — Betegeskedett, nem jöhetett. Ez volt mentsége és én elhittem neki. Ahelyett, hogy haragudtam volna reá, — a miért hirt sem adott magáról, — részvétet éreztem iránta. Boldog voltam, hogy újra kezét érinthettem, s újra a közelében lehettem.

Evelin úgy látszik nagyon is szigorúan fogta fel hivatását, mert azt a minapi csinyt nem akarta megbocsátatni.

Hívtuk sétálni, s ő gúnyos ajkbigygyesztéssel felelt:

— Csak mulassanak egyedül. Én úgyis felesleges volnék.

Késő este kedves barátsággal, meleg kézszeritással váltunk el.

az ő királyáról. Az ifju olasz királyságban mintha nem a nemzet testének kiegyensúlyozására lenne a király, mert ime meggyilkolták őt és az olasz nép nem azt a fájdalmat érzi, amit egy testrészt erőszakos megbénítása okoz a testnek. A olasz nép gyásza spontán és hatalmas külsőségekben nyilatkozik meg, de a kínos feljajdulásnak az az éghető ereje, melylyel mi sirattuk el Erzsébet királynét, ott hiányzik. Umberto szívet golyó furta keresztül, s hogy az a nemes szív megszűnt dobogni, azt Olaszországban csak egy ember érzi át az igaz keserűség bensőségével: Margit, a hitestársa, aki úgy írja alá leveleit, hogy: Margit, a szegény asszony. Az olasz nép előtt ismeretlen maradt ez a bensőség Umberto meggyilkoltatása alkalmából. . . .

Az anarkisták pedig kaczagva vonulnak előre rettentő utakon. Ravachol, Vaillant, Caserio, Luccheni és Bresci példái lebegnek előttük és lenéző megvetéssel nevetnek az emberi megtorló igazságszolgáltatás szeme közé, mely nem ismer nagyobb büntetést a halálnál s az élethossziglani börtönnél. Az anarkistában rettentőbb és erősebb démon lakik minden más démonnál, mert nemcsak hogy nem fél a lehető legnagyobb tüntetéstől, a haláltól, de egyenesen kihívja maga ellen; vágyja és kívánja a gyalázatos bitófát. Hiába támadna fel Torquemada, hiába tanácskoznának a világ első jogtudósai és hiába törné fejét a hóhérok kongresszusa: olyan büntetést, mely az anarkistát elérjék, fölfedezni nem tudnának. A véges elme nem ismer semmi erősebbet a halálnál, de az anarkistának nincs érzéke a halál iránt. Gyilkol, hogy megölessék.

Minden időben hatalmas ellenségei voltak azoknak, akik trónon ültek, vagy a trón zsámolyánál állottak. Minthogy nem is lehet az másképpen. De konokabb és erősebb ellensége nem volt még soha a királyoknak és az ő sáfárjaiknak az anarkistáknál. Ők át akarják formálni

Sötét, felleges, zivataros idő volt; a szilaj szélvihar keresztül sivitott az utcákon s meg-megrázta a fák ágait. De ez nem tartott vissza, hogy az ablakon kihajolva utána ne tekintsek Sándornak.

Egyszerre Sándor visszafordult. Ovatos léptekkel közeledett a kert kis kapujához, a zsebéből kulcsot vont elő, s félve belépett a kertbe.

Valami ellenállhatatlan vágy vonzott, hogy ki menjek én is. — A sűrű söféségben megborzongott bennem a vér, szívem hevesen dobogott, de azért volt erős bátorságom, hogy lábujhegyen, lopva menjek tovább. Ki a folyosóra, a lépcsőkön le az udvarra s a kerítés mellett bújva végig a kertig.

Tehát nem egyedül van Sándor. Nem értem lopózott vissza.

A féltés egy pillanat alatt beköltözött szívembe. No most azután nem félttem már többé. Odább kúsztam lassan, kaján ördögi érzéssel lelkemben, s öldöklő, gyöttrő, kínos gondolatokkal agyamban.

Egy vastag fa törzse mellett húzódtam meg, honnan könnyen meghallhattam egy-egy hangosabban kiejtett szót, vagy mondatot.

Szívembe nyilallott s csaknem elszédültem, mikor a női hangban az Evelinét ismertem fel.

— Nyomorult kétszínű vagy! — szölt Evelin.

a világot. De hogyan, miképpen? Micsoda társadalmat akarnak teremteni? Erre a kérdésre nem tudunk választ. Az anarkista rendszerint csak akkor kerül a megtorló igazságszolgáltatás kezébe, ha egy királyi életet kioltott. De sem Luccheni, sem Caserio, sem Bresci nem vallották ki a programot, amelynek csak egy pontját ismeri a világ s ez az, hogy a királyokat megölik. Titokzatos és vakmerő szolgálói ők a Gonoszoknak, mely e világ bajait intézi és okozza.

Isten földi helytartóinak, a királyoknak élete nincsen biztonságban, most, a huszadik században, amikor soha meg nem közelített tökéletességet ért el a jogrend, az életbiztonság és az igazságszolgáltatás. E gyönyörű és nagy emberi intézmények nem tudnak megvédeni az orgyilok ellen. A törvények és a népek milliói nem tudják megvédeni azt, aki a törvény eleje és a népek élén áll. Él a világon szétszórvva, de egymással mégis szoros összeköttetésben néhány száz ember, akiket nem bír legyőzni az egész világ. Umberto meggyilkoltatása immár arról győzte meg a világot, hogy az anarkist-merénylet megakadályozni nem lehet. Ha a szörnyetegek titkos gyűlésükön elhatározzák, hogy melyik hatalmas düljön le, elhatározásukat ezer akadályon és száz sikertelen merénylet után végül megis egy rettentő tettere váltják. Ime, tehetetlenül áll ez a népes, erős, gazdag és szép világ Brescivel és társaival szemben. Nem kétségbeesítő ez?

Most, amikor a vasutak mindenfelé elviszik az idegent, Magyarország földje sem szűz az anarkista lépéseitől. A budapesti rendőrség állandóan szemmel tart néhány külföldi embert, akiről az a gyanu, hogy anarkisták. Az országban itt ott elszórva is él valószínűleg egy-két példány a szörnyetegeknek. De bebizonyítani nem tudnak rájuk semmit, az anarkisták titkain még nem hatolt keresztül rendőri elme. Jönnek-mennek mindenfelé a nagyvilágban ezek a

— Téged szeretlek, esküszöm, — felelt Sándor.

— Hazudsz. Szeretődnek tartasz. Maholnap úgy tekintenek, mintha a házi kisasszony vőlegénye lennél.

— Evelin! Legyen eszed, hiszen csak kellene valami ürügy ahhoz, hogy ide járhassak.

Többet nem hallottam, az ég mennydörgött, villámlott, fejembe tolt a vér, egyszerre sötét lett körülöttem s szédültelesen forgott velem minden, éreztem, hogy összeesem.

Kibrándultam. Nagyon léha, haszontalan ember volt az én ideálom. Lemonnással, keserű mosolylyal semmisítettem meg mindent, a mit naiv emléktárgynak tekintettem: a tánczenetet, a száraz rózsát arra toporszékolva dühösen rátapostam.

— Nesze, nesze!

— Idáig van a történet, édes gyermekem. Az én első szerelmem története.

A kis leányka, ki elmerengve, elábrándozva hallotta a 30 év előtti naplótöredéket, — most felállott s szólanul közeledett kis íróasztalkájához. Egy piros selyem szalaggal átkötött levelet, egy tánczenetet s a három száraz virágszálat vett ki onnan.

Beledobta a tűzbe. Hadd égjenek!

borzalmasok s arcukra ninesen ráírva a pokol, mely agyukban forrong.

Az anarkizmust külső erővel kirtani nem lehet Magától kell annak eltűnnie a föld színéről, mint mindazon örjögő tanoknak és felekezeteknek, melyek az emberiség történetének legmegdöbbentőbb részleteit csinálták meg. Az anarkia el fog mulni, mint ahogy elmulik a pestis. De amig elmulik, addig, én Istenem, addig hányszor fogja irtóztató rémülettel eltölteni a világot.

Egy párbaj története.

Stocker Antal n.-kikindai kir. ügyész és Albert János főgymnáziumi tanár között lefolyt párbajügygel pénteken foglalkozott a n.-kikindai kir. törvényszék. Az ügy országos nevezetességre tett szert egyrészt azért, mert ebben a kir. ügyész, a büntető törvények őre botlott a törvénybe, másrészt mert ez volt az a párbajügy, mely az ország közvéleményének osztatlan megbotránkozására *rendőri fedezet* alatt folyt le. A bíróság a párbajozókat egyenként 12 napi államfogházra ítélte, melyben a vádhatóság megnyugodott, a vádlottak azonban felebezésüket jelentették be ellene, mert elismerik ugyan, hogy vétettek a törvény ellen, de a büntetést *sulyosnak* találják. A főtárgyalás szépen, azt lehetne mondani, szürkén folyt volna le, ha egy felette jellemző mozzanat kipattanása nem teszi érdekessé. Kiderült ugyanis, hogy a sajnálatos ügyben a két vádlott, kik egymással alig váltottak az életben szót, — egy harmadik szószátyársága miatt és annak segédkezésével kaszabolták össze egymást. Stocker Antal a büntető bíróság előtt azt állította, hogy ő azt a sértő nyilatkozatot, melyet Albert Jánosról tett, *Wachtel Leo* városi rendőrkapitánytól hallotta és nem a saját véleményeként nyilvánította. Albert János ellenben bebizonyította, hogy mielőtt Stocker Antalnak a retorsiókép irt sértő levelet megküldötte volna, megkérdezte *Wachtel Leot*, hogy ő tőle származik-e az ügyész által felhasznált sértő híresztelés, mire ez tanuk előtt kijelentette, és ezt a kijelentést tanuk írásba is foglalták, hogy nem ő tőle származik. A Stocker állítását nem lehet kétségbe vonni, és így bővebb magyarázat nélkül megítélheti mindenki azt a szerepet, melyet a rendőrkapitány ebben az ügyben játszott, azt azonban mégis ki kell emelnünk, hogy bár ezek szerint minden kétséget kizárólag kitűnt az ügyben való egyes érdekeltsege, mégis elvállalta a Stocker képviselét, — nemcsak, hanem minden erejével azon dolgozott, hogy az ügy békés lebonyolításának lehetetlenné tételével a fegyveres viadalt minél sulyosabb lefolyásúvá tegye, pedig tudta, tudnia kellett, hogy igazság szerint neki kellene a Stocker helyén állania. Azt hisszük, ehhez sem kell commentár. Az affair főtettesei annyiban ártatlanok, hogy a *Wachtel* ugratásának áldozatai, elvették büntetésüket, — de ezen ur, ki abban való nagybuzgalmában, hogy azok minél biztosabban összekaszabolhassák egymást, a párviadalhoz rendőri assisztenciát is állított, az ellene intézett hivatalos és magánfeljelentések da-

czára sem érzi eljárásának következményeit. Lehetetlen csudálkozás és megütközés nélkül szemlélni, hogy alispán, főispán és belügyminiszter Wachtelnek országos megbotránkozást keltett eljárását a legnagyobb közönyösséggel veszik. Hát csakugyan annyira korrupt volna közigazgatásunk, hogy a Wachteléhez hasonló cselekmények minden következmények nélkül véghez vihetők? A párbaj ügy főtárgyalásán kitűnt az is, hogy a rendőrkapitány Stocker utasítása nélkül forszírozta a sulyos feltételű kardpárbajt, — kizárva a segédek tárgyalásából azoknak az előzetes kérdéseknek a tisztázását, melyek az ügy békés rendezését eredményezhették, de egyszersmind az ő szereplését is nyilvánvalóvá tehették volna. — Mi a büntetőtörvénykönyvből úgy tudjuk, hogy a segédek, kik a *kiegyezést megakadályozzák*, egyenlően büntetendők a párbajozókkal. Csalódnánk ebben a felfelvésünkben, hogy a közbud helybeli képviselője nem fogja követni a közigazgatási hatóságokat? Majd meglátjuk. — Talán, ha a két közigazgatás kialakulta nyári álmát, szintén előveszi a Wachtelnek úgy látszik nagy gyöngédséggel ápoló ügyét.

HIREK.

A király születésnapja. Nagy fénynyel és tünnető melegséggel készülnek megünnepelni országszerte a városok e hó 18 án a király 70-ik születésnapját. Városunkban is történnek már előkészületek e nap megünnepelésére, hogy milyen programmal, még eddig nem tudjuk.

Vármegyei tisztviselők fizetés javítása. Torontálvármegye tisztviselői, segéd- és kezelőszemélyzeti tagjai folyó évi május havában elhatározták, hogy a mai kor viszonyainak meg nem felelő fizetésük javítása érdekében mozgalmat indítanak illetve miután az állami dotációnak ily czímen való felemelésére nem volt kilátás, elhatározták, hogy a fizetés javítást a törvényhatósági bizottságtól kérik 1% os megyei potádó erejéig, mely 1% potádó felszabadul az eddigi megyeházkibővítési költség megszűnése által. A kérvény szerkesztésére és a szükséges számadatokkal való támogatásra egy szűkebb bizottság küldetett ki.

Folyó hó 6-án, tehát három hó mulva számolt be ezen bizottság illetve annak 3 tagja működéséről, mely valóban meglepő. — Az ügybuzgó (?) 3 tag ugyanis azt jelentette a plénumnak, hogy a bizottság működése meddő maradt, mert a bizottság némely tagjai — tehát szintén tisztviselők — részéről ellenmozgalom indított, sőt a vármegye főszámvevője megtagadta a kívánt számvevőségi adatok szolgáltatását és a szükséges ellaborátum szerkesztését.

Ily körülmények között persze a tisztviselők új bizottságot választottak (a legtöbb buzgó régi tag bennhagyásával) s ezen bizottság által szerkesztett kérvény fog egyik alszámvevő által szolgáltatandó számadatokkal támogatva a törvényhatósági bizottság őszi közgyűlésének benyújtani.

Rokonszenyvel kísérjük a tisztviselők méltányos mozgalmát s az ügy érdeméhez akkor fogunk ismét hozzászólni, ha a fizetés javítási tervezetet megismerjük. — Már előre is jelezzük azonban annak igazságtalanságát, hogy az összes tisztviselők egyenlő százalékos fizetésjavításban részesüljenek, miután első sorban az 1000 frton aluli javaldalmazással bírók létminimuma biztosítandó.

Változások a csanádi klerusban.

Hirt adtunk immár a nyári nagy változásokról a klerusban. A püspöki iroda ma adja közhírré a „mutatókat“ a következőkben; Plébánoshelyettesek lettek: Geiger Antal verseczi káplán Temes-Kubinban és Akermann András temeskubini h. plébános Tor.-Almásán. Segédlelkészeknek áthelyeztettek: Römer Péter Temesvár Gyárvárosból Buziásra, Wéling János Mező-Kovácsházáról Temesvár-Gyárvárosba, Wilkomm Adám Buziásról N.-Csanádra, Rózó Sándor T. Rékásról Vingára, Lesnyák József M. Pécskáról Rékásra, Hammer Jonó Resiczáról Magyar-Pécskára, Schwéninger Jakab N.-Szt-Miklósról Stájerlakra, Brunner Jakab Tor.-Almásról N.-Beckerekre Endrényi Imre Stájerlakról Kis-Zomborra, Telbisz János Kis-Zomborról O.-Bessenyőre, Ameshlinger Ferencz N. Beckerekéről Resiczára, Szabó Márton dr. Bogárosról Verseczre, Siebenhaar Ferencz N.-Csanádról N.-Czernyára Wetzler Mátyás N.-Czernyáról, Ó-Bébára, Fábian József Ó-Bébáról Mező-Kovácsházára. Az új misések közül disponáltak: Steigerwald Adám Bogárosra és Csepreghy Imre Uj-Bessenyőre káplánoknak.

Kórházi gondnok helyettesítés. Az alispán a helybeli közkórházi gondnoki állásra Obrincsák Frigyes nyug. községi jegyzőt helyettesítette

Összevonta a balkezét. A Bohn M. és társa tnlajdonát képező zombolyai téglagyárban a gép elkapta egy leány bal kezét és azt összevonta. A leány neve Lehn Katalin.

„Torontáli“-ra magyarosította Trautner Ignác budapesti díjnok a vezetéki nevét. Hallottunk már Csongrádi, Zempléni, Aradi és a többi nevéket, de még Torontáli nevűt nem. Alkalmasint ő lesz az első a ki e megye nevét fogja büszkén viselni.

Kérelem. A torontálvármegyei közsegi és körjegyzők egylete elhatározta, hogy a volt jegyzői szakiskola történetét megörökítik és annak teljes történetét magában foglaló évkönyvet ad ki. Miután ezen évkönyv kiadása körülbelül 500 koronába kerül, és erre fedezet nincs, arra kéri az egyleti elnökség az egylet tagjait a jegyzőket, hogy közsegeik útján 3-3 korona segélyt eszközöljenek ki és a megszavazott összeget Orsó Gáspár egyleti pénztárhoz Begaszentgyörgyre mielőbb juttassák el.

A plébános ur borai. Hallatlan cselekedetre vetemetett Fehér Péter adai köműves a minap, meglopta a papot. A magyar-padei plébániai épületet tatarozta a fiával együtt. Kora délután a mikor a plébános ur ebéd utáni szokott pihenőre hajtotta fejét, Fehér azon ürügy alatt, hogy a pincét akarja ki-

meszteni, beküldte a fiát a plébános szakácsnéjához a kulcsért. Azután a pincéből szép szerivel 54 üveg tokai aszút és szilvási bort ellopott. Így felszerelve magát beüzentetett a plébánoshoz, hogy a rettenetes hőség miatt az napra félbeszakítja a munkát, azután szállására ment ahol menten megkezdte a bor kostolását. Mikor a plébános észrevette a drága borok hiját, akkorára Fehér a munkásaival egyetemben tők részegre itta magát. A plébános a lopást feljelentette a csendőrségnél.

Telefon misériák. A Nagyszentmiklóson megjelenő „Felső Torontál“ a közkezdőket hozza: Mióta a telefon-hálózat elkészült, itt és ott sok panasz hangzott a késedelmes kapcsolás ellen. A legtöbb postahivatal azonban szemelött tartva a közönség érdekeit, minden eszökkel arra törekedett, hogy a telefon szolgálatot minél tökéletesebben teljesítse és a telefon, — apróbb kellemetlenségektől eltekintve, — elég jól működik. Van azonban egy állomás, amelyik még a legszerényebb igényeket se képes kielégíteni és ez Nagy-Kikinda városának telefon állomása. Ha valaki a járásból csak egyszer is próbált Nagy-Becserekkel beszélni, tapasztalhatta, hogy a legjobb igyekezete is hajótörést szenvedett az által, hogy Kikindán egy kicsit túlságosan késedelmes a kapcsolás. Olyan formán megy a dolog, mintha a kikindai állomás meg volna győződve arról, hogy a kapcsolást a jelentkezőnek emlékébe, vagy ajánlékba teljesíti. Lehet, hogy az ottani személyzet elégtelensége az oka a túlságos késedelmességnek, lehet, hogy más az oka. A közönség érdekében azonban nagyon is kívánatos volna, hogy az igazgatóság utána nézzen a dolognak és a gátló akadályokat megszüntetné.

Nyugalomba vonuló tanító. Michels Frigyes német-czernyai róm.-kath. igazgató-kántor-tanító ez évben 39 évi sikerdús működés után a megérdemelt nyugalomba vonul, mely alkalomból kifolyólag hálás növendékei, kartársai és tisztelői ez év augusztus 22 én tiszteletére ünnepélyt rendeznek következő tárgysorozattal: 1. Dél előtt 1/10 órakor növendékei, kartársai és tisztelői az ünnepet saját lakásáról a róm.-kath. plébániá templomba kísérik. — 2. Dél előtt 10 órakor ünnepi szent beszéd, tartja Schweninger Jakab rk. lelkész. — 3. Ünnepélyes nagy szent mise; bemutatja a Mindennatonak Brunner Jakab rk. lelkész. — 4. Az ünnepeltnek üdvözlése saját lakásán a községi előjáróság, iskolaszék, tan és más testületek által. — 5. Társas ebéd az olvasó egyesület termeiben.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület f. é. augusztus hó 28-án, d. e. 10 órakor Zólyom városban tartja meg XVIII-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjét az alábbiakban közöljük:

1. Elnöki megnyitó. — 2. Az ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1899/1900. évi működéséről. — 3. Az elnökség évi jelentése, az 1899. évi zárszámadás, az 1901. évi költségvetés és a vonatkozó határozati javaslatok. — 4. A központi számvevő megválasztása. — 5. Esetleges indítványok, melyek az

elnökségnek 8 nappal a közgyűlés előtt bejelentetnek. (Alapszabályok 16. §.) — 6. Az 1901. évi közgyűlés helyének meghatározása. — 7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása. Az igazgató választmány, a közgyűlést megelőzőleg, 1900. augusztus 27-én d. u. 5 órakor Zólyomban, a városház tauácstermében ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

Tűz. Pénteken délután 5 órakor tűzjelzés riasztotta fel a város lakosságát. A tűzlármára kivonultak a tűzoltók s a színhelyre siettek, mely a vasutótöltés mellett levő Szendeff-féle tanya udvarán volt, hol egy kazal szalma gyuladt ki és égett el. Egyébb kár nem történt. A vizsgálat megindítottas majd kiderült hogy miként gyuladt ki a szalma kazal.

„Vizsgálj meg mindent és őrizd meg a legjobbat“ Ezt a közmondást mindenki ismeri, de mily ritkán követik! Külömben lehetetlen volna, hogy létezzenek még családok, a melyek előtt a bakkávénak Kathreiner Kneipp-malátá kávéval való keverésének előnyei ismeretlenek legyenek. A tapasztalat, s számtalan éven át tett kísérletek igazolják, hogy izre és egészséges hatásra nézve a legkitünőbb kávé csakis ezen az uton állítható elő. Egyetlen egy háziasszony se késsen, a ki ezt az egyuttal olcsó és a családok százezereinél elismert kávékeveréket meg nem próbálta volna, azzal kísérletet tenni, még pedig háztartási pénztárának előnyére és övéi jólétének javára.

A bogárosiak ünnepe.

Többször merült már fel az az eszme, hogy a Bogároson született és onnan elkerült értelmiség gyűljön össze szülőföldjén. A terv eddig — sajnos — nem valósult meg. Alólírott bizottság ezért újból kezébe vette az összejövetel ügyét abban a szilárd reményben, hogy ez végre most sikerülni fog.

Bogáros községe büszke lehet arra, hogy fiainak oly nagy száma az értelmiséghez tartozik. Az érdem ebben a községé, annak minden egyes tagjáé és — nem utolsó sorban — Bogáros derék tanítóé. Hálátlanság volna a mi részünkről, megfedkezünk szülőföldünkről, sajnálatra méltó közönyösség a község részéről, ha nem ragadná meg az alkalmat, hogy az ország előtt tanúságot tegyen hazafiasságáról és arról, mennyi erő, erkölcsi és szellemi tőke lakozik a Délvidék ezen németajku községében.

Az összejövetelre, illetőleg községi ünnepélyre önkényt kínálkozik a folyó év: a muló század alkonyán vagyunk, látjuk már a jövő század hajnalhasadását. Mi természetesebb, hogy most vessünk egy pillanatot arra a századra, melynek gyermekei vagyunk, hogy most vizsgáljuk, vajjon haladt e Bogáros e tűnni készülő században.

A napot illetőleg augusztus 15-ét jelöljük meg. Mérvadó e tekintetben az, hogy községünk lakói ekkoráig már előhaladtak annyira a munkával, hogy ezen a különben is ünnepnapon vehet magának annyi időt, hogy apraja-nagyja tanuja, résztvevője legyen az ünnepélynek. Mi legyen az összejövetel célja? Bizonyára nem csupán nagyon is muló

értékű barátságos látogatás mieinknél, nem csupán az, hogy lássuk egymást, hanem több! Legyen az ünnepély derék szülőföldünkhöz, legyen hozzánk méltó. Jöjjünk össze, hogy hálát adjunk az Istennek, kifejezzük a községgel együtt törhetetlen ragaszkodásunkat, elévülhetetlen szeretetünket az édes magyar haza iránt, lerójjuk hálánkat azok iránt, kiknek neveltetésünket köszönhetjük, meghozzuk a kegyelet adóját azoknak, kiket szeretünk, kik már a sirban nyugsznak.

Az ünnepély ne legyen csupán a miénk, hanem első sorban Bogáros ünnepe. Mi csak egyik tényező akarunk lenni az ünnepen, a mennyiben a községet ünnepeljük, mely általunk adta jelét életrevalóságának, hazafiasságának,

A bizottság az ünnepélyt illetőleg következőket véli megteendőknék:

1. A bizottság Bogáros község érdemes előjáróságához felhívást fog küldeni, hogy képviselőtestületi ülésen tárgyalja ez ügyet; jelentse ki az ünnepélyt községi ünnepélynek: s ne riadjon vissza attól sem, hogy némi anyagi áldozatot hozzon az ünnepély emlékének állandóvá tételére. A legjobb mód volna erre, ha a község az iskola falába illesztendő emléktáblán általános háláérzelmek mellett megörökítené az összejövetel napját.

2. Bogáros községében helyi bizottság alakítandó, mely az ünnepély helyi vonatkozásu dolgait rendezze. Tagjai volnának: a jegyző, bíró, plébános, a tanítók, orvos, esetleg kereskedők, végre az ifjuság néhány tagja. E bizottságnak feladata volna: fogadni, elszállásolni azokat, kiknek Bogároson rokonai nem volnának; az ülésterem feldiszítéséről gondoskodnak, a banketről, esetleg délutáni vagy esteli táncmulatságról gondoskodni.

3. Az ünnepélyre meghívandók első sorban azok, kik Bogárosról elkerültek, azután vendégeikül: a főszolgabíró és mindazok, kik Bogáros mint lelkészek, tanítók működtek. — Értesítendőek volnának az ünnepélyről: a megyés püspök, mint az iskola főhatósága, a megye főispánja, a megyei tanfelügyelő.

4. Hogy a magunk részéről is maradandó emléket állítsunk, felszólítja a bizottság kedves Földinket, járuljon hozzá önkénytes adományával egy alapítvány létesítéséhez, melyből egy szegény bogárosi középiskolai tanuló nyerne évente szorgalmáért jutalmat.

5. Az ünnepély programja a következő volna.

Tárgysorozat:

Augusztus 14-én este 7 órakor ismerkedési estély a nagy vendéglőben, mely alkalommal megválasztanók a diszgyűlés elnökét.

Augusztus 15-én: 9 órakor ünnepélyes háláadó istenitisztelet, melyen a szent beszéd Holcz Ferencz plébános, esetleg Ferch Mátyás, a szent misét id. Gózszy Mátyás kanonok tartaná.

1/11-kor diszülés az iskolateremben.

a) Hymnus.
b) Elnöki megnyitó.
c) Bogáros községének üdvözlése. (Schneider mérnök — válaszol a bíró a község nevében.)

d) Visszapillantás Bogáros történetére, különös tekintettel Bogáros cultu-

rális fejlődésére. (Erre fölkéri a bizottság Bogáros plebánosát, a kitűnő okiratgyűjtőt és történészt.)

e) Az alapítvány céljának megjelölése.

f) Esetleges indítványok, üdvözlő táviratok elküldése.

g) Az emléktábla leleplezése.

h) Szózat.

Azután testületileg a temetőbe vonulunk, hogy lerójjuk kegyeletünket kedves halottaink iránt.

1 orakor: Bankett a község nagy vendéglőjében.

Este: Táncszüveg.

Ezekben gondolta a bizottság körvonalazandónak az ünnepély teendőjét. Az időközben felmerülő esetleges változásokról a bizottság elnöke kedves Földit idejekorán értesíteni fogja.

Kérjük kedves Földit, legyen szíves csatlakozását az ünnepélyhez minél hamarabb, legkésőbb július 15-éig a bizottság elnökénél megtenni és a programra esetleges észrevételeit megtenni.

A mi az összejövetelt illeti, kívánatos volna, hogy kedves családját is elhozza. Ha Bogároson rokonai nem volnának, az odaérkezés alkalmával tessék a helyi bizottságnál jelentkezni.

Ha esetleg eljövételében előre nem látott körülmények megakadályoznák, tessék erről Bogárosra Kratochwill Miklós tanító urhoz mint a helyi bizottság elnökéhez idején értesítést küldeni (legkésőbb augusztus 12-éig), hogy a résztvevők számáról a helyi bizottság tájékozva legyen.

Ha el nem jöhetne, szíveskedjék legalább 15-ére valami üdvözlő levelet küldeni, hogy ez a gyűlésen felolvasható legyen. Azonkívül kérjük, szíveskedjék a 4. pontban említett alapítványhoz hozzájárulni.

Midőn újból kérjük, kegyeskedjék az ünnepély ügyét a magáévá tenni és személyes megjelenésével is az ünnepély sikeréhez hozzájárulni, szeretettel üdvözljük.

Kelt Temes-Gyarmatán, 1900. május havában.

Az előkészítő bizottság tagjai: id. Gózsó Mátyás, kanonok a bizottság elnöke. ifj. Schütz Miklós, segédlelkész a bizottság jegyzője. Dr. Klein Eberhard, Meiningen Péter, mérnök. Kratochwill Miklós, tanító. Ferch Mátyás, theol. tanár. Schneider József, mérnök. Holcz Ferencz plebános. Dr. Holcz Antal, Schmidt József, járásbíró.

Közgazdaság.

Az állategészségügy államosítása.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter leiratot küldött az összes hazai törvényhatóságokhoz, melyben kijelenti hogy az állategészségügyi, állattenyésztési és állatforgalmi érdekekből azt óhajtáná ugyan, hogy minden hatóság mellé oly számú m. kir. állami állatorvos lenne szakközegül kihelyezhető, hogy működésük az állatorvosi szolgáltatást akadálytalan menetet teljesen biztosítsa, egyelőre azonban számolni kell a körülményekkel, különösen pedig

azzal, hogy megfelelő képzettségű állatorvos nem áll kellő számban rendelkezésére.

Ennél fogva a miniszter az állami állatorvosok számának meghatározásánál egyelőre a legszükségesebbre szorítkozik.

A miniszter úgy tervezvén az új rend beillesztését a közigazgatás szervezetébe, hogy minden törvényhatósági város területére beosztassék ugyan az I. foku hatóság mellé egy városi magyar királyi állatorvos, ez azonban az egész város területén el kell, hogy lássa az összes teendőket. Egnél több orvost csak oda rendelhet ki, a hol azt akár a város határának kiterjedése, akár az állattenyésztés, vagy állatforgalom rendkívüli jelentősége indokoltá teszi.

A városok külön helyi állategészségügyi, vagy ezzel összefüggő érdekeik szolgáltatásában külön állatorvosokat is alkalmazhatnak. A város II. hatósága mellé ott, a hol a város egyuttal megyei székhely, nem ad be a miniszter külön állatorvost, hanem az ugynevezett székely vármegyei törvényhatóság II. foku hatóságának szakközegét, a városra nézve is megbizzza a teendők ellátásával.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter október elsejére kíván választ a törvényhatóságoktól, hogy az előmunkálatok idejekorán keresztülvihetők legyenek.

Az új törvény, mint értesülünk, jövő év közepe táján fog életbelépni.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

A vonat indul Nagy-Kikindáról:

Budapest felé:	sz. v. reggel .	6.34
	mely csak Szegedig megy.	
Budapest felé:	gy. v. reggel .	8.54
	sz. v. d. e. .	11.08
	gy. v. d. u. .	3.03
	sz. v. este .	5.59
	csak Szegedig	
	sz. v. éjjel .	11.15
Temesvár felé:	sz. v. reggel .	6.32
	gy. v. délben .	12.48
	sz. v. d. u. .	3.57
	gy. v. este .	6.59
	sz. v. este .	8.05
	sz. v. éjjel .	3.48
Nagy-Becskerek felé:	v. v. éjjel .	4.10
	sz. v. d. u. .	1.26
	sz. v. este .	7.15

A vonat érkezik Nagy-Kikindára:

Budapest felől:	sz. v. reggel .	6.22
	gy. v. délben .	12.42
	sz. v. d. u. .	3.37
	gy. v. este .	6.57
	sz. v. este .	8.00
	sz. v. éjjel .	3.23

Ezen személyvonathoz csatlakozik Szegeden Budapestről este 10.10 órakor induló és Szegedre éjjel 1.31 perczkor érkező gyorsvonat.

Temesvár felől:	sz. v. reggel .	6.31
	gy. v. reggel .	8.51
	sz. v. d. e. .	10.53
	gy. v. d. u. .	2.57
	sz. v. este .	5.55
	sz. v. este .	10.57

Nagy Becskerek felől: sz. v. reggel . 8.44
sz. v. d. u. . 2.54
v. v. éjjel . 10.42

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szeged, M. Nagy-Kikindán.

Telefon szám: 15.

Hirdetések.

Nyitási közlemény minden sora 20 fl.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számítatnak.

Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföld nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

Kiadói-Nyomda

azonnal felvesz két tanonczot. Magyarul tudók, előnyben részesülnek.

1225 szám. vég. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-kikindai kir. járásbíró 1900. évi Sp. II. 446/3 számú végzése által Kimmel I. C. temesvári czég végrehajtó javára Miloszav Szever theyesi lakos ellen 40 kor. tőke s járuléka elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le es felül foglalt és 1094 koronára becsült különféle háziatorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nagy-kikindai kir. járásbíró V. 1020/2 1900 számú kiküldetést tartalmazó végzése folytán a helyszínen vagyis Tisza-Hegyesen alperes lagásán leendő eszközzésére 1900 év augusztus hó 16-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-ában megállapított feltételek szerint lesz alul kifejtendő.

Kelt Nagy-Kikindán, 1900. évi augusztus hó 4. napján.

Stolz Adolf,
kir. bir. végrehajtó.

41. 1-1

Temesvári Felső Kereskedelmi Iskola

1900/901 évben második évfolyamát nyitja meg, melyre a beiratások f. é. szeptember hó 1-én és 3-án d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig; szeptember hó 2-án pedig d. e. 9-12-ig tartatnak.

Tandij egész évre: 200 korona.

Felvételi díj: . . . 10 korona.

Szegénysorsu, jó előmenetelű és kifogostalan viseletű tanulók a

következő tandijmentes helyek elnyeréseért folyamodhatnak.

a. Temesvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről alapított 12 egész és 12 fél tandijmentes helyre. — E helyekre csupán temesvári illetőségű tanulók folyamodhatnak.

b. Az Osztrák-Magyar bank Ferencz József császári és királyi jubiláris alapítványból egy egész tandijmentes helyre.

c. A temesvári ipar és kereskedelmi kamara részéről alapított 2 egész és 2 fél tandijmentes helyre. — E helyek elnyeréseért a kamarai kerületbeli tanulók folyamodhatnak.

A iskolai, — illetőségi — és szegénységi bizonyítványokkal felszerelt-s az a. és b. helyekre, Temesvár szab. kir. vár, Tanácsához, a c. helyre temesvári ipar és kereskedelmi kamarához czimett kérvények a beiratáskor az Igazgatónál nyújtandók be.

Az intézet szervezetét, felvételi feltételeit, stb. részletesebben tárgyaló tudósításokat, kívánatra mindenkinek megküldi a

Temesvári Felső Kereskedelmi Iskola Igazgatója.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kiadó lakás.

A Szerb-utczában a m. kir. posta-távirda és telefonhivatal szomszédságában egy 5 szobából, előszobából és a szükséges mellékhelyiségek-ből álló, zárt folyosóval ellátot emeleti lakás 1900 évi november 1-től kiadó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

Novakovics Szvetozár
31, 3—3 háztulajdonos.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló-számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkertek stb. bearanyozására 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonni befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók :

Angner István János czégnél
Nagy-Kikinda

Naponként friss fogásu élő

Nemes rák

Élve megérkezésért garancia vállaltatik.

Portó és vámmentes.

Egy 10 fontos posta kosár melynek tartalma

80—100	adagos rák (Portion krebse) csak	. . .	2 frt 10 kr.
60—80	óriás rák kövér ollókkal	„ . . .	2 frt 65 kr.
40—50	válogatott sóló rák	„ . . .	3 frt 60 kr.
30—40	ritka nagyságu kiváló sóló rák	„ . . .	4 frt 20 kr.

Gyors és szigoruan reel kiszolgálás.

Goldstein D.

Kiviteli ház.

Podwoloczyska.
az orosz határ mellett.

12 3—10

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatosan gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmát rögtön csillapítja bármily sebeknél : vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratóriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratóriumban :

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.

Szivattyuk MÉRLEGEK

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb czéokra. Legjobb gummi és kender tömlők. **Mindentéle csövek.**

Legjobb javított rendszerű tizedes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári, gazdasági, ipari és házi czélokra.

Szivattyu és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarzenberggasse 6.

W. GARVENS, Bécs

I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kutfuróvállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat. Illetve Garvens-mérleget.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Felette praktikus útra. — Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

(Hiv. bizonyl. Bécs jul. 3. 1887.)

Sarg's
Kalodont

elismert legjobb

FOGTISZTÍTÓSZER

A szájnak fog- vagy szájvizzel való üblítése magába véve nem elég a fogak teljes tisztán és jókarba tartására. Erre a célra okvetlenül szükség van egy állandóan üditő olyan fogéremé használatára, mint a **Sarg-féle Kalodont**, mely csövekben való praktikus csomagozása miatt ezen követelményeknek teljesen megfelel.

466.

636 bhgr. szám. 1900

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. járosbíróság 1900 évi Sp 310/5 számú végzése következtében Dr. Berényi Armin ügyvéd által képviselt Weisz Mór és tárja javára Osztoin Andria ellen 282 korona 76 fill. s jár. erejéig 1900. évi ápril hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 540 koronára becsült következő ingóságok u. m.; korcsmai felszerelvények és szeszes italok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tkanizsai királyi járásbíróság 1900-ik évi V. 386/4 számú végzése folytán 282 korona 76 fill. tőkekövetelés, ennek 1900 évi ápril hó 12 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 91 kor. 94 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Török-Kanizsán alperes lakásán leendő eszközésére 1900-ik évi augusztus hó 21-ik napjának délutáni 2 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T.-Kanizsán, 1900-ik évi auguszt. hó 21. napján.

Karátsonyi,

kir. bírósági végrehajtó.

37 1-1

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

**AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A
LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KÉPTÁR**

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető 3 korona csekély helyi részletfizetésre

ez rendelőlappal segélyvel, mely kivágandó és levelezőlappal ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaság

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 18

A nagy képes világtörténet

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A nagy képes világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult értéktelenné vált.

A nagy képes világtörténet

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket

A nagy képes világtörténet

brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvény-társaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincs. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Név:

Kelt:

Állás:

Alapítótta 1820-ban

A legújabb és legutányosabb beszerzési forrás szőnyegek, betor-
szóval, csipke- és szövetfüggönyök, kárpokoknak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV., Váci-utca 26. sz.

híres gyári nagy raktára. Óriási választék porca és a szőnyegekben.

Általános tudott dolog,
hogy a szépség előérére, tökéletesítésére és fontarta-
sára a legkínáltabb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME
Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 120 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész,
ARADON.

Kapható minden gyógyszerertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer
mindazon esetekben, ahol az orvosok Santal-olajat vagy Copalvát ajánlanak.
SANTAL EGGER az igazi drága és tiszta kőszintű Santal olaj tartalma miatt igen hatásos
az ízületi bántalmaknál, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Egri-féle” védjeggyel valódi.
Ára 3 korona — eredeti üvegenként — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges befizetése után
bérmentve küldi a
„NADOR Gyógyszertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogkréme fogtisztító szer a

THYMOL

1 tubus 60 fillér.
Mindenképp kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres
CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Méhnyakzati bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabán-
talmat, fejfájást, szurást, szagzatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán
3 kor. 60 fillér előzetes befizetése után bérmentve küldi az egyedüli készítő
STEINER MIHÁLY városi gyógyszerertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezereszer kipróbált, a legtöbb betegágnál gyógyító lázi
gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveg és mindenki állandóan fogja használni.
12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

legfinomabb egészségi egyiptomi
SZIVARKA-HÜVELY
100 db 36 fill. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor.
postán bérmentve küld
ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk
érteketlen
utánzó
toktől

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORSEPEK**

200 év óta elismert
kínáló hatású, gyomorjavító,
élelvtartó, nem mérgező stb. elvon.
Kis üveg 80, nagy üveg 140 fillér. — Kapható minden
gyógyszertárban. — Központi eláruló:
BRADY KÁROLY
„Magyar Király” gyógyszerertára
Bécs, I. Felschmarkt 1, honnan 3 kis üveg 240 kor.
- vagy 2 nagy üveg 280 kor., bérmentve küldetik.

PSEPHOFER J.

Orvosilag ajánlott legrégibb
házaszer a rossz emésztés összes
következményei ellen.

Nem szabona hiányozna
egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER I.”
név vérszínrel látható.

**vértisztító
labdacsal.**

**KI AKAR
egyeses önkéntes
LENNI?**

A ki az előirt iskolákat nem végezte,
az is lehet egyeses önkéntes. — A ki
már sor alát állott, elkészült. Születés
év közlendő. — Prospektus ingyen küldi:
LICHTBLAU ALBERT
a kizimál elk. tanf. igazg. Debreczenben.
Tisztelettel: addol Drogensz. I. m. kir.
bonvód kereses ny. és Mayer A. cs.
és kir. örnagy ny. Feljegyzés: a nm. val-
de- és kösokt. m. kir. miniszter meg-
számból a tank. kir. 16/gazgató.

Budapest legújabb látványosságja a
BEEBÁROSZ KÁVÉHÁZ
IV., Kigyo-tér 2. (Klotild főhercegnő
palotája.)
Tudhatk találkozó hely. — Kávé: STUBER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVENYI FERENCZ
vendéglő és előszoba öttermel.

Budapest, VI. Andrassy-ut 39.
Kifinnó magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
világhírű „Pechorbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírnevű
PÁRIS szállodája
Budapest, Váci-körút 25.
100 szoba 1 frtót feljebb kiszolgálással együtt. Für-
dők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Vil-
lamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legszolidabb és legdivatosabb ékszereket
RÉSZELETTFIZETÉSRE
szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e nemben
első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

**WITTLICH
VI MOS**
PHOTOGRAPHIA
KÉPÉRTÉKELÉS
KÉPÉRTÉKELÉS

FRATELLI DEISINGER
küld
Fiuméből vagy Triestből
5 kgr. Cava kávé, válogatott . . . 15 kor. 60 fill.
6 . . . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 15 .
elváromlva és bérmentve.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR
Kiváló üdítő ital és gyógyzóelokra is szolgál.
AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemi tanár urak leg-
bajoknál, vérzékenységénél, emésztési zavarnaknál, gyengeségnekél stb.
Gyár és megrendelési hely:
KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

**Continental
Bodega Company**
Portbor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna- és Mosel-borok.
Kaphatók minden jobb füzér- és
osamego-kereskedésekben, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

**BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK**
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobb és leghíresebbek a létező szerkezetek közül.
Vezérelési kézikönyv és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előszobában kőes hővizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-
modernebb tusfürdővel, pom-
pás asztalyos szobákkal, ké-
és kádfürdővel, — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kivántra ingyen és bérmentve.

**SZABADALMAKAT
BUDAPESTEN
MÉRZÉSBET KÖRÜLTÉ**

ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT

Bel- és külföldi szabadalmak kicse-
közése, értékesítése és megszerzése.
Védjegyek és mustrák lejegyzése.

Ha őszül a haja,
használja a kitalált ZOLTAN-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve
2 kor. 60 fillér, ZOLTAN BÉLA udvari szállító gyógyszerertárban
Budapest, V., Nagykorona-utca 23 sz. Szabadág-tér sarkán.

Oh fáj! Könyvés, rokdtság ellen gyors és kitűnő Eljen!
eredményrel használhatók az
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbados 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerertárban és a füzértárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Mindenképp
sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű
sorsjátéka a III. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK.
Megrendelések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynekk
kerestetek.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, Köszvény, szív-
vese-, gyomor- bélbajoknál, idegjelöl (Hysteria, Neurast-
henia), makacs vér- és márbántalmaknál. Biztos védelem
széleskörű és elmozvar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost. rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Vérgyógyítás — Hemopatia
szelődés és epistaxis képviselője

Legkötetesebb és legbiztosabb gyógy mód régi és új
betegségekben. Kérdményei folytán bámulatosan terjed
ugy a bel- mint a külföldön! Sikeres gyógyít számtalan
oly esetben is, amikor a modern orvosi tudomány már le-
számolt a beteg életével.

Hirdetéseket, reklámokat legelőbbban
közölhet az
összes bel- és külföldi lapokban az
ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ
Tulajdonos: LEOPOLD SVILA szerkesztő.
Működési székhely (Budapest, VII., Erzsébet-körút 81.)
Sakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen
eszközölkének az összes megbízások.
Kétségetesnek nyírn.